

Afyon Vilâyeti Belediye Meclisi Zabıtnamesi

2-İkinci teşrin-942 pazartesi

Esas No. ....

Karar No. 55

Dördüncü intihap 1942 yılı birinci içtima devresi-
nin ~~birinci~~ birinci in'ikadının ikinci celsesi

2-İkinci teşrin-942 pazartesi

Sayın arkadaşlarım ;

Dördüncü intihap birinci içtima devresinin birinci celsesinin yüksek heyetinizi saygı ile selamlayarak açıyorum.

Her şeyden evvel Türkiye cumhuriyeti devletinin banisi, büyük Türk milletinin ebedi şefi büyük ataturkümüzün aziz hatıralarını takdisen beş dakika ayakta susmanızı rica ederim.

Sayın arkadaşlarım;

Bu gün büyük meclisinize 941 senesi bütçesile belediyenizin yapmış olduğu işlerin bir hesabını vermek ve 942 senesi bütçesile yapmakta olduğumuz bazı işlerden kısaca bahis etmek isteyorum.

Yüksek heyetinize sunulan kat'i hesap cetvelleri mezkur sene bütçesile yapılan işler hakkında malumat vermeğe kâfidir.

Bu cetvellerin tetkikinden anlaşılacağı veçhile 941 senesi varidat bütçesi 336734 lira olarak tahmin edilmiştir.

Bu tahmini varidat 28709 lira noksanile 308025 lira olarak tahakkuk ettirilmiş, bununda 294700 lirası tahsil edilmiş 13325 lirasıda bakaya olarak 942 senesine devredilmiştir.

Tahmine nazaran tahakkuk nisbeti % 91, Tahakkuka nazaran tahsil nisbetide % 95 dir.

Masrafa gelince: Tahsilatla mütenasip ve teva-zün kılınmak üzere 36891 lira tasarruf edilmiş ve kat'i hesapla bu tasarruf imha edilmiştir.

941 senesi bütçesindeki tahsisatla yapılan işlerden en mühimlerinden birisi kaldırım tamir ve inşası işidir. Biliyorsunuzki daha evvelce belediye sa-

Afyon Vilâyeti Belediye Meclisi Zabıtnamesi

Esas No. ....

Karar No. ....

caddaya yaptırılan parke kaldırımlarile iktifa etmiş kendisi adeta kaldırım işlerini vazifesi meyanından çıkarmış bulunuyordu.

Yüksek meclisiniz memleketimiz halkının, Cumhuriyet halk partisi kongrelerinin fikir ve dileklerine tercüman olarak memleketin her sokağına kaldırım yapmak, halkı çamurdan kurtarmak, araba ve vesait işleme yolları işler hale getirmek maksadile bûdgemiz imkânının haddi azamisinden istifade ederek bol denilebilecek bir tahsisat kabul etmiş bulunuyordu.

Yüksek meclisinizin bu kararı hiç şüphesizki yerinde bir hareketdi. Yol yapmak, halkı çamurdan kurtarmak belediyenin ilk vazifelerindendir.

Böyle bir tahsisata malik olan belediyeniz memleketin yol işini plânlaştırmış, 94I senesi bûdgesile kaldırım tamirat ve inşaatı için 14287 lira para sarf ederek, 5000 metre uzunluğunda 23800 metre murabbaı kaldırım inşa ve tamir ettirmiştir.

Belediyeniz 942 senesin-de de kaldırım tamir ve inşasına devam ederek bu sene zarfında da bugüne kadar 26493 lira para sarf ederek 54400 metre uzunluğunda 25104 metre murabbaı yol yapmış bulunmaktadır.

Bu senenin amele ve usta buhranı ve fiatlarının umumi artışı karşısında yaptırılan kaldırımaların tamiratlarının kısmen kıştan satın alınması suretile oldukça ucuzla mal edilmiş olduğunu söyleyebilirim.

94I senesi bûdgesinde yer alan hizmetlerden birisi de lağım tamir ve inşası ve lağım yollarının açılması temizlettirilmesidir.

915 lira sarfile ve kısmen belediye vesaitinden istifade edilmek suretile 800 metre tulünde lağım tamir edilmiş ve yine 1037 lira sarfile yeniden 207 metre tulünde yeniden lağım inşa edilmiştir. lağım tamir ve inşasına bu sene 94I senesinden daha fazla ehemmiyet verilmiştir.

94I senesi bûdgesile yüksek meclisiniz tarafından tesisi derpiş edilen doğum evi için 2812 lira para sarf edilerek imkân nisbetinde alât ve malzeme minine çalışılmıştır. Esefle söylemek mecburiyetinde

Afyon Vilâyeti Belediye Meclisi Zabıtnamesi

Esas No. ....

Karar No. ....

olduğumuz bir çok aletleri müteaddit teşebbüslerimize rağmen elde etmek imkânını bulamadık. Bu malzeme noksanı, memleket hastanesi malzemesile telafi edilmektedir. Bu sebeble müdahaleli doğumlar memleket hastahanesinde yapılmaktadır. İlk imkân ve fırsatı elde ettiğimizde bu noksanlarımızı teminlayarak doğum evini en mükemmel vesaitle malik kılmak için mümkün olanı yapacağımız tabiidir.

94I senesi bütçesinden sarf edilmek suretile 2875 liralık su şirketi hisse senedi satın alınmıştır. 942 senesinde de satın almağa devam edilerek bu güne kadar 93780 liralık hisse senedi alınmıştır.

Yüksek meclisinizin evvelce vermiş olduğu karara tevfikân çok kısa bir zaman zarfında su şirketinin tasfiye edilerek tesisatın hakiki sahibi olan belediyeye devredilmesi artık bir emri zaruridir. Umarımki su şirketi idare meclisi bu emri zaruriyi kabulda artık tereddüt etmeyecektir.

94I senesi bütçesinde yer tutan en mühim rakamlardan biriside borçların ödenmesine ait olan masraflardır. biliyorsunuzki belediyemiz, ağır bir borç altında bulunmakta idi. bunu kısmen ödemiş, kısmen belediyeler bankasından uzun vadeli istikrazlarla kapamak suretile borçları, belediye işlerini ifaya engel olmaktan çıkarmış bulunuyoruz. Bu gün belediyemiz borçsuzdur. dersem hata etmiş olmam.

940 senesinde belediyemiz takriben 130000 lira borç içerisinde idi. Bu borcun 49500 lirası 940 senesinde 34000 lirası 94I senesinde 29000 lirasıda 942 senesinde ödenmiş bulunmaktadır. Geriye 17000 lira bir borçumuz kalmıştır.

94I senesi tahsisatı ile 903 liralık tamirat yapılmıştır. 479 liralık mefruşat alınmıştır. 1643 liralık istimplâk yapılmıştır. 2599 lira fidanlık ve teşcir için sarf edilmiştir. 16768 lira tanzifat için sarf edilmiştir. 10497 itfaiye işlerine sarf edilmiştir. 3768 lira mezarlık işlerine sarf edilmiş mütebaki paralarla da bütçeye mevzu tahsisat dahilinde mezarlık ücret ve maaşlarına verilmiş, bir kısım tahsisat

Afyon Vilâyeti Belediye Meclisi Zabıtnamesi

Esas No. ....

Karar No. ....

Sayın arkadaşlarım;

Şu saydığım işler içerisinde sabahki celsemizde de söylediğim gibi yeni caddeler açmak, halka mamurecikler meydana getirmek gibi gözle görülebilecek eserler meydana getirmiş değiliz. Yaptığımız işlerin büyük olmasına değil, daima faydalı olmasına dikkat etmekteyiz, Faydalı olduğuna kani olduğumuz hallerde mütevazı eserler meydana getirmeyi tercih etmekteyiz.

Cumhuriyet kanunlarından azami istifade etmek suretile halkımızın mamureler meydana getireceği zamana kavuşacağımızdan şüphe etmeyoruz.

Bu günkü güçlükleri, imkânsızlıkları yüksek meblisinizin takdir buyuracağından şüphe etmeyoruz. Bu günün iktisadi durumları karşısında haftalarca della vasıtasile ilan ettiğimiz ve yüksek para verdiğimiz halde muhtaç olduğumuz temizlik amelesini bulamadığımız günler olmuştur. Kadın amale çalıştırmağa razı olduğumuz haldevdaha istediğimiz kadarvyine amele bulamadık. Bu sene yaptırmakta olduğumuz bir umumi halânın malzemesini teminde büyük müşkilata uğradık. Bu ahval ve şerait içerisinde bir ximar hareketi beklemek en hafif tabir ile abestir.

Sayın arkadaşlarım;

Şimdide kısaca belediyemizin bugün üzerinde ehemmiyetle durduğu ve meşgul olduğu bazı mühim işlerden bahis etmek isterim.

Bu mühim işlerin memleketin yakacak işi, elektrik işi, iâşe ve fiat mürakabe işleri olduğunu söylemeye lüzum yoktur.

Biliyorsunuzki iâşe ve fiat mürakabe işleribelediyemize tevdi edilmiş bulunmaktadır. İâşe işlerinin başında memleketin buğday ihtiyacı gelir. memleketin buğday ihtiyacını temin edebilmek için iki zorluk vardır. birisi para bulmak digeride buğday bulma.

Yüksek vilayet makamının ve terakki servet bankası idare heyetini teşkil eden arkadaşlarımızın müzaharetile para meselesi halledilmiş sayılabilir.

25000 lira istikraz ettiğimiz gibi daha 25000 lira

istikraz edebilmek imkâna da yine vilayet makamının

Afyon Vilâyeti Belediye Meclisi Zabıtnamesi

Esas No. ....

Karar No. ....

müzaharetile temin edilmiş ve ziraat bankasından da icabında 15000 liralık bir istikraz akdi imkanı bulunmuştur. İcap ederse yüksek meclisinizin müzaharetile daha fazla para bulacağız.

Buğday tedariki işine gelince: belediyelere buğday satın almak salahiyeti verildiği günün ertesi günü memleketimizin değerli tüccarlarından ve parti idare heyeti azasından Sabri Özsoy ve belediye meclisi azasından Hasan Yabuzu refakatima alarak Akşehir'e gittim. Oradan altı vagon buğday verilmesi için taahhüt aldık. İstanbul kilesi 780 kuruş gibi ucuz bir para ile bağladığımız bu taahhüt için temin ettiğimiz vesika malesef bir müddet sonra Akşehir kaymakamlığından geri alınmış bu suretle bize taahhütte bulunan kimselerin buğday satın almak imkânı selbedilmiş olduğu gibi daha fazla çıkarılmasınada Konya vilayetince müsaade edilmediği için ancak üç vagona yakın bir miktar buğday teslim alınabilmıştır.

Bundan sonra memleketimizde bulunan bütün buğday tüccarlarına kilosu 50 kuruşa belediyemize satmak üzere buğday satın alabilmek için kendilerine vesika verilmiş ve bu suretlede üç, dört vagona kadar buğday satın alınmıştır. Yine vilayet makamının yüksek müzaharetleriyle de emirdağ kazamızdan orada teslim edilmek şartile kilesi 9,5 liradan üç vagon kadar buğday alınmıştır.

Belediye encümeniniz hükümet kararnamelerinden mülhem olarak buğday fiyatını tesbit yolunu tutmak üzere teşebbüslere girişmiştir. Yalnız fiyat tesbiti maksadı temine kifayet etmeyeceği cihetle burada buğday satın alan diğer belediye mümessillerilede temasa geçmiş ve bu belediyelere de birlikte satın almak ve taksim etmek üzere mümessillerine talimat verilmesi rica edilmiştir. Henüz bu teşebbüsümüz son safhasına gelmiş değildir.

Buğday meselesinin pek yakında büyük milli şeffimizin irşat ve direktifleriyle cumhuriyet hükümetimiz tarafından daha esaslı bir şekilde halledileceğine in-tizar edebiliriz.

Afyon Vilâyeti Belediye Meclisi Zabıtnamesi

Esas No. ....

Karar No. ....

insafsızların belediye furunlarından ekmeğ almalarını mani olmak için ekmeği vesikaya bağlamıştır. İcabında ekmeğ vesikası alanların evleri araştırılacak ve evlerinde buğday bulundurduğu halde ekmeğ vesikası alanlar, hiç bir merhamet hissine kapılmaksızın mahkemeye tevdi edileceklerdir.

Fiat işleride cumhuriyet hükümetimizin kararnamelelerine uyarak ehemmiyetle takip etmekteyiz. Bütün mallara etiket koydurmuş bulunuyoruz. fazla fiatla mal satıldığını gördüğümüzde derhal mahkemeye tevdi edeceğiz giz.

Bu hususta halkımızın bize yardım bize yardım emesi iktiza eder. Gizli surette yapılan satışları ihbar etmek suretile muhtekirleri adalet pençesine tevdi edebilmek ancak halkımızın bu husustaki alakasıle mümkündür. Fiat işi bu günkü vaziyetile bir memleket işidir. Fazla fiatla mal satanları haber vermek memleket vazifesi olduğu gibi iyi bir ahlak sahibi olmaktır. Filhakıka tezvirat kötü şeydir. fakat muhtekiri ihbar etmek tezvirat değil, memlekete suikast eden meydana çıkarmak demektir. BU; hepimizin vicdanlarını düşen bir vazifedir. Bunun bu günün ahlaki telakkisine uygun olduğunda her fırsatta her yerde söylemek hepimiz için bir ahlak vazifesidir.

Sayın arkadaşlarım.

Birazda memleketin kömür ihtiyacını temin etmek için yaptığımız teşebbüslerden bahsedeyim. Kışın fakat halka tevzi edebilmek için ( ) kilo meşe kömürü depo etmiş bulunuyoruz. Linyit kömürü ihtiyacı içinde günlerce gazete ile ve dellal vasıtasile ilan ettirdikten sonra bundan takriben altı ay evvelisi iki ajan tayin etmiştik. Belediyemiz, ajanlarımız elden gelen bütün gayreti sarf etmiş olmalarına rağmen bu güne kadar maalesef memleketimize mühim miktarda kömür celbi mümkün olmamıştır.

Esasen son günlere kadar kömür tevzi işi bir tahdide tabi tutulmuş bulunuyordu. Değerli mebusumuz sayın Haydar çerçelin teşebbüsleri sayesinde bu tahdid kaldırılmış olduğunu kömür müessesesinin vilayet yük-

Afyon Vilâyeti Belediye Meclisi Zabıtnamesi

Esas No. ....

Karar No. ....

bulunuyoruz. Kendilerine buradan teşekkür etmeği bir vazife bilirim.

Umuyorumki şimdiden sonra memleketimize devlet iş letmesinden kâfi derecede kömür verilecektir. Belediyeniz hususi ocaklardan da istifade etmeği düşünerek Tavşanlıya kadar bir memur gönderilmiştir. Aldığımız cevabta nakliyesi bize, doldurma, boşaltma amele masrafı kendilerine ait olmak üzere tonu 750 kuruşa verebilecekleri bildirilmektedir.

Birkaç kamyon tedarik etmek mümkün olduğunda derhal bu teşebbüse girişeceğiz.

Odun temini içinde lazım gelen teşebbüslerde bulunmaktayız. Umuyorumki bu sene halkımız geçen seneki kadar yakacaksız değildir. Belediyenizin aldığı tedbirler sayesinde büyük bir yakacak sıkıntısı çekmeyeceğiz.

Sayın arkadaşlarım;

Bu toplantıdan istifade ederek elektirik fabrikamızdan ve mazot vaziyetimizden de bahsetmek isterim.

Biliyorsunuzki bir aydan beri mazotumuz yoktur. Petrol ofisi bu bir ay içerisinde bize mazot göndermedi bu, bir aylık ihtiyacımızı muhtelif müesseselerden ödünç mazot almak ve silo elektirik santıralından ceryan almak suretile temin ettik.

Diğer taraftanda bize ayrılan mazotun celbi için iskenderune kadar bir memur gönderdik. bu teşebbüs neticesinde, bütün imkanların kapanmış olduğu bir sarada iki gün evvelisi mazotumuz gelmiş bu suretile elektirik fabrikamızı durdurmamış ve binnetice memleketi karanlıkta bırakmamış bulunuyoruz. Mazot ihtiyacımızın kolaylıkla temini maksadile karabük demir ve çelik fabrikasının istihsal ettiği mazot-dan da bir vagon satın almağı düşündük. Muhabere ettik mutabık kaldıktan sonra parasını gönderdik bu günlerde onunda geleceğini umarım.

Sayın arkadaşlarım;

Bir talihsizlik eseri olmak üzere makinelerimizin birinde oldukça uzun zamanda giderilebilecek bir arıza hususe gelmiştir. Krank kolunun işlediği kapak

Afyon Vilâyeti Belediye Meclisi Zabıtnamesi

Esas No. ....

Karar No. ....

vaziyette bulunan diğer belediyeler elindeki makinelerden bu parçayı satın almak suretile bu makinenin en kısa bir zamanda faaliyete geçmesini temine çalışacağız.

Memleket tenvirat işinin daha esaslı bir suretle halledilebilmesini dermiş ederek mevcudiyetini haber aldığımız, kömür ve odunla çalışır bir lokomobil satın almağa karar verdik. Bu hususta yüksek meclisin salahiyyet alacağız.

İlk fırsatta baş makinistimizi bu lokomobilin muayenesi için göndereceğiz. İşe yarar olduğu anlaşıldığı takdirde 15000 lira istenilen bu makineyi daha ucuz alabilmek için yüksek meclisinizi teşkil eden aza arkadaşlarımın müzaharetini rica edeceğim. 100 beygirlik takati olan bu makina satın alındığı takdirde bizim makinelerimizden birisini de çalıştırmak suretile memleket tenviratı yapılabilmiş olacaktır. Bu suretle mazot masrafımız üçte bire inecektir.

Sayın arkadaşlarım.

Daha fazla teferrüata girerek yüksek meclisini yormak istemeyorum. Burada sözletime nihayet vermez evvel büyük milli şefimize Cumhuriyet hükümetimize ve partimiz genel sekreterine karşı duyduğumuz minnet ve şükran hislerini bir kerre daha tekrar etmek isterim. Hakkındaki riyasetin 26/10/942 tarihli bir senelik icraat raporu okundu :

Rapor muvafık görülerek aynen kabulüne 2/11/942 tarihinde karar verildi.

Reis

Katip

Kâtip

K. Akbaş

R. İsa

M. Hancıoğlu